

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

בפני כבוד השופטת מיכל ברלינר לוי

תובעים	1. מועצה מקומית מג'דל שמש 2. דולאן אבו סאלח 3. ראסם אבו קנאה 4. חסן מחמוד 5. כרמי חלבי על ידי בא כוח עו"ד וסים אבו חיה נגד
---------------	--

נתבעים	1. יחיא ג'והרי 2. חמד עוידאת על ידי בא כוח עו"ד יחיא ג'והרי
---------------	---

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

לפני תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק"), בגין פרסומים ברשת החברתית פייסבוק (להלן: "פייסבוק").

הרקע העובדתי וטענות הצדדים בתמצית

תמצית טענות התובעים

1. התובעת 1 היא המועצה המקומית מג'דל שמש (להלן: "התובעת"). התובע 2 הוא יו"ר המועצה. התובע 3 הוא גזבר המועצה, מורשה חתימה מטעמה והאחראי על הנושאים הכספיים. התובע 4 הוא מזכיר המועצה ומנהל כוח אדם המזוהה, על פי הנתען, כמנכ"ל. התובע 5 הוא מהנדס המועצה.
2. כרקע נטען, כי התובע 2 היה בעבר עובד מחלקת הרווחה בתובעת ומונה בשנת 2008 על ידי משרד הפנים לכהן כיו"ר התובעת לאחר הליך בחירה ייחודי בראי נסיבותיו המיוחדות של המקום. בשנת 2018 התקיימו בחירות דמוקרטיות ראשונות לראשות המועצה, והתובע נבחר שוב לכהן כיו"ר המועצה, לאחר יום בחירות שכלל, הפגנות, חסימת כבישים ואיומים.
3. הנתבע 1 הוא עורך דין במקצועו והנתבע 2 הוא עיתונאי, שניהם תושבי היישוב.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

4. ביום 6/12/15 הגיש הנתבע 1 בשם הנתבע 2 עתירה לבג"ץ - שנדחתה. במסגרת העתירה עתר הנתבע 2, בין היתר, להחלפת התובע 2 ולמניעת כל פעולה הנוגעת לניהול המועצה וענייני היישוב, לכאורה תוך הכפשת שמות התובעים שלא כדין.

5. בו ביום פרסם הנתבע 1 בדף הפייסבוק שלו את הפרסום הראשון המהווה על פי הנטען לשון הרע:

"היום 6.12.15, הגשתי עתירה לבג"ץ בשם מרשי הפרסומאי אחמד עויזאת נגד משרד הפנים והמועצה המקומית מג'דל שמש. וממה שנטען בעתירה, ראשית פיזור מועצה מקומית מג'דל שמש ופיטורי ראש המועצה וחבריה כולם, והוצאת צו מיידי המונע מראש המועצה לעשות שימוש בסמכויותיו, ולא לאפשר לו להתקשר עם כל גורם או חברה, ולמנוע ממנו לפרסם כל מכרז, בהתאם לטיעוני מרשי, קיימת שם מעילה בכסף הציבורי בסך 35 מליון שקל לא ידוע מה עלה בגורלם ואיפה כסף זה מבלה את החורף. והוסיף מרשי כי מועצה זו פרויקט פרטי לתובע 2, ולמספר אנשים מחבריו. האמת לאחר שעיינתי במסמכים נתגלו גניבת כספים במיליוני שקלים ע"י מועצה זו " כולם כמובן לא מחריג מהם אף אחד" והיותו חשוב מנושאים אלו, הוא תיק הרווחה אשר יישאר שמור אם העניינים יקרו בטבעיות, אך אם יתברר כי המועצה והמשתייכים לה ינסו לשחק בתיק הרווחה, אז תיק זה ייפתח ובעל העניין מבין אותי, ההקלטות הקשורות לאחד מעורכי הדין של המועצה כשהוא מציע שוחד, תוגש יחד עם עשרות תמונות ב הגושרים...אי לכך הריני לומר כי עבודתי כנגדכם כעורך דין, ולא כנגד אף אחד באופן אישי ואי לכך אני קורא את ראש המועצה להתפטר במיידית ולפרק את המועצה לטובת ישובו ולכם חופש הבחירה, אבל ללא חיפזון ובזהירות רבה. עו"ד יחיא ג'והרי" (להלן: "הפרסום הראשון"; נספח ב' לתצהיר עדות ראשית התובע 2).

6. נטען, כי ההתייחסות לתיק הרווחה מכוונת לתובע 2 אשר עבד כאמור בשרותי הרווחה, טרם כהונתו כראש מועצה.

7. למחרת היום, שיתף הנתבע 2 בעמוד הפייסבוק שלו את הפרסום הראשון, תוך הבעת תודה והערכה לנתבע 1, והוספת טענות בדבר לחצים וניסיונות סחיטה המופעלים לכאורה על הנתבע 1, כדלקמן:

"תודה רבה ותודה לעו"ד יחיא ג'והרי, אבו שאדי, לה שנתן ונותן מנאמנות לכפרו ולמקצועו, דרך תיק העתירה אשר ייפיתי את כוחו כנגד המועצה המקומית מג'דל שמש. חרף ידיעתי בלחצים המופעלים עליו! לכן ברצוני להבהיר ברבים, כי עו"ד יחיא ג'והרי ורכושו וחיי הפרטיים בהגנת הכלל, ואני אישית עוקב וצופה, ולא נאפשר לאף אחד להשתמש באמצעי הסחיטה הזולים, אנחנו כבר ברכותינו ותנחומינו (בכל דבר ובכל אמצעי!!!) ... " (להלן: "שיתוף הפרסום הראשון"; נספח ג' לתצהיר עדות ראשית התובע 2)

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

8. ביום 13/1/16 פרסם התובע 2 בפייסבוק פוסט הקורא לתושבים להוריד את דגל סוריה אשר נתלה בכניסה לכפר כחלק מטקס אשר יועד לאסיר משוחרר, תוך שהסביר כי התנהגות כזו עלולה לפגוע ביישוב, בתיירות ובעסקים. ביום 23/1/16, פרסם הנתבע 1 בדף הפייסבוק שלו תגובה לפוסט האמור, הקוראת לתושבים להימנע מתשלום חשבונות החשמל, היא הפרסום השני כדלקמן:

"הסיפור של החשמל... סיפור אלף לילה ולילה

פנו אלי מספר תושבים שדורשים מתושבי מג'דל שמש להימנע מלשלם את חשבונות החשמל

ברור ומובן כי תשלום או אי תשלום החשבון לא ישנה את המצב.

אתם צודקים ההימנעות מהתשלום צריכה להיות המונית וברמה של כל הישוב בכדי למנוע נקמה מאלה שלא רוצים לשלם.

אבקש מכל הסרבנים לפנות למשרדי בכדי לפרסם ברבים ונגיד שאנחנו לא נשלם מחיר חשמל שלא מגיע אלינו.

אחים שלי אני חושב שהרעיון שלכם טוב וזה צעד בדרך טובה בכדי לחייב את המועצה והנגזרים שלה לתקן את המצב.

אנו אומרים שעל אונסי הכספים הציבוריים להחזירם, שימכרו את הנכסים ואת האדמות ואת הבניינים שקנו אותם מהדם של תושבי מג'דל שמש, מהעתיד של ילדינו ובזעה של הגברים שלנו.

הדרוש הוא לאחד את הפעולה ולנוע הדרוש ארגון השורות לצורך שינוי.

ראינו אך משפיע הדגל "מצורף פרסום מדף הפייס בוק של ראש המועצה דולאן אבו סאלח בעניין הדגלים הסורים" על המצב התיירותי אבל העדר החשמל מעודד את התיירות והשמחים לאיד במג'דל שמש.

חבריה אנחנו הופעת לעג לתיירים.

לעזאזל לזמן שהגענו אליו לעזאזל למי שהביא אותנו לעידן החושך." (להלן: "הפרסום השני"; נספח ז' לתצהיר עדות ראשית התובע 2).

9. נטען כי פרסום זה זכה למספר תגובות בפייסבוק.

10. יוער, כי על אף טענות הנתבעים כי התרגומים אינם מתאימים למקור, לא הונח בפני בית המשפט תרגום מלא וחליפי לפרסומים מטעם הנתבעים עצמם, על כל המשתמע מכך.

11. ביום 25/1/16 פרסם התובע 2, בדף הפייסבוק שלו הבעת תודה לשר הפנים ולמנכ"לית משרד הפנים על דאגתם ויצירת קשר עקב סופת השלגים ביישוב. הנתבע 2 הגיב לדף התובע 2, בפרסום השלישי, כדלקמן:

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

1 "אף אחד לא התקשר אליך ואף אחד לא שואל עליך... מספיק שקר וצביעות כלפי האנשים...

2 הגעלת אותנו!!!

3 תתבייש לך... התביישנו במקומך!!

4 אמרת לו שלא פיזרת מלח!!!

5 תתבייש לך" (להלן: "הפרסום השלישי"; נספח ט' לתצהיר עדות ראשית התובע 2)

6
7 12. לטענת התובעים, הנתבעים הפרו את כללי האתיקה החלים עליהם עת פרסמו בזדון פרסומים שקריים
8 מבלי לבקש תגובה או לבדוק את אמתותם טרם הפרסום, וביתר שאת בשים לב למאפייניו הייחודיים
9 של הישוב, כפי שפורטו בכתב התביעה.

10
11 13. פניות התובעים לנתבעים בעל פה ובכתב בדרישה לפרסום התנצלות והסרת הפרסומים, לא נענו.

12
13 14. התובעים עותרים לפיצוי מכוח סעיף 7(א)(ג) לחוק ומעמידים תביעתם על סך של 700,000 ₪. בנוסף
14 עתרו להורות לנתבעים להסיר את הפרסומים ולפרסם הודעת תיקון בנוסח עליו יורה בית המשפט.

15 תמצית טענות הנתבעים

16
17
18 15. לטענת הנתבעים, דין התביעה להידחות על הסף, בין היתר בהיעדר עילה. נטען כי לתובעים או מי מהם
19 אין זכר בפרסומים הנטענים, ובעיקר לתובעים 2-5, וכי התביעה הוגשה בניסיון להביא למחיקת
20 העתירה לבג"ץ.

21
22 16. נטען, כי הפרסום נעשה בתום לב ונגע לעובדות שיש בהן אמת ועניין ציבורי לשם החלפת מועצה
23 "מושחתת" ביישוב, וכי עת מדובר בגוף ציבורי, מותר לבקרו ולהביע דעה לגביו.

24
25 17. נוסף על כך, הטענות נכללו ממילא במסגרת העתירה לבג"ץ באופן שמדובר באמירות מתוך כתבי בי –
26 דין, ואף מטעם זה אין מדובר בלשון הרע.

27
28 18. נטען, כי המועצה המקומית מג'דל שמש היא מועצה ממונה שלא כדין, ולפיכך הוגשה העתירה לבג"ץ
29 משמדובר במינוי פוליטי; כי המועצה סובלת מניהול לא תקין, משחיתות, העלמת כספים ו"גניבתם"
30 ושימוש בכספי ציבור בפרויקטים פיקטיביים; המועצה אינה משלמת לחברת חשמל תשלומים בגין
31 החשמל, אך גובה מן התושבים סכומים גבוהים המועברים לכיסיהם הפרטיים של התובעים או מי
32 מהם, וכי הוגשה בעניין זה תובענה ייצוגית לבית המשפט המחוזי בנצרת. נטען עוד, כי הפרסום
33 המתייחס לחשמל לא כוון נגד אדם, אלא נגד גוף ציבורי, כאשר הנתבע הביע דעתו לעניין דרכי פתרון
34 אפשריות להפסקות החשמל.

35
36 19. הנתבעים צרפו להגנתם דו"ח משרד הפנים, לכאורה כתמיכה בטענותיהם בדבר ביקורת בנוגע לנטילת
37 כספים מהמועצה מטעם התובע 2; מחיקת חובות שלא כדין בגין ארנונה וחשמל; העברת כספים

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 לעובד מועצה ומינוי בני משפחה לתפקידים במועצה; העברת מכרזים למקורבים ומתן עבודות ללא
2 מכרז לחברים. נטען כי בעניין זה אף הוגשה נגד התובע 2 תלונה במחלקת ההונאה והיחידה הכלכלית
3 ולמבקר המדינה.
4
5 20. בכתב תשובה מטעמם הוסיפו התובעים, כי הנתבע 1 פרסם בסמוך להגשת התביעה פוסט מסית נגד
6 כלל התובעים, תוך ציון שמותיהם הפרטיים, אך לאחר שהפוסט הופץ ברבים - הוא נמחק. עוד נטען,
7 כי פרסומים שאינם קשורים באופן ענייני ומקצועי להליך המשפטי אינם נכללים בהגנת החוק.
8
9

ההליך

- 10
11 21. ביום 18/5/16 הוגשה מטעם הנתבעים בקשה לדחיית התביעה על הסף אשר נדחתה בהחלטת המותב
12 הקודם בתיק, חברתי, כבוד השופטת איזנברג (ראו החלטה מיום 19/6/16).
13
14 22. בהתאם להחלטת המותב הקודם מיום 10/11/16 והחלטת כבוד הנשיא מיום 13/11/16, הועבר התיק
15 לטיפול.
16
17 23. ביום 6/6/17 הוגשו תצהירי עדות ראשית מטעם התובעים אשר כללו פרסומים שנעשו לאחר הגשת
18 התביעה. על אף האמור, בסיכומי התובעים הובהר כי הדבר לא נעשה לשם הרחבת חזית או כדרישת
19 פיצוי, אלא אך לשם תמיכה בטענות בדבר חוסר תום הלב של הנתבעים וההשלכות החמורות לכאורה
20 של פרסומיהם (ראו ס' 4 לסיכומי התובעים). ביום 13/9/17 הוגשו תצהירי עדות ראשית מטעם
21 הנתבעים.
22
23 24. בקשת התובעים להיפוך סדר הבאת הראיות – נדחתה (ראו רע"א (נצרת) 48468-01-18 מועצה
24 מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח' (12/3/18), עמ' 3-4, והחלטתי מיום 23/3/18).
25
26 25. במסגרת דיוני הוכחות, העידו לפני התובעים 2-5 והנתבעים 1-2.
27

דיון והכרעה

- 28
29
30 26. לאחר שעיינתי בחומר שלפני ובטענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להתקבל.
31
32 27. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר לשון הרע מהי, כדלקמן:
33 "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
34 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג
35 מצדם;
36 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחדים לו;
37 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת,

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
2 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו
3 המינית או מוגבלותו;
4 בסעיף זה "אדם" – יחיד או תאגיד;
5 "מוגבלות" – לקות פיסיית, נפשית או שכלית, לרבות קוגניטיבית, קבועה
6 או זמנית."
7
- 8 28. בהתאם לסעיף 2 לחוק, "פרסום" לעניין לשון הרע, הוא "בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות
9 ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר." בהתאם לסעיף 2(ב) לחוק "רואים כפרסום לשון הרע,
10 בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:
11 (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;
12 (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע."
13
- 14 29. בהתאם לסעיף 7 לחוק, פרסום לשון הרע לאדם או יותר זולת הנפגע הוא עוולה אזרחית. ולהשלמת
15 התמונה, בהתאם לסעיף 6 לחוק, המפרסם לשון הרע, בכוונה לפגוע, לשני בני-אדם או יותר זולת
16 הנפגע, דינו - מאסר שנה אחת.
- 17
- 18 30. הדין העולה מן החוק מהווה איזון עדין בין זכויות אדם מרכזיות במשטר דמוקרטי: זכות היסוד לשם
19 טוב וזכות היסוד לחופש ביטוי, כאשר שתיהן נגזרות מן הערך החוקתי של כבוד האדם (ע"א 4534/02
20 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) עמ' 565).
- 21
- 22 31. המבחן שגובש בפסיקה באשר לאופן בו יפורש הפרסום, על מנת לקבוע אם יש בו משום לשון הרע,
23 הוא המבחן האובייקטיבי, קרי: לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר. לפיכך, אין כל
24 חשיבות לשאלה האם המפרסם התכוון או אפילו היה מודע לכך שהפרסום עלול לפגוע בנפגע. באותה
25 מידה, אין כל חשיבות לשאלה האם הפרסום נתפש כפוגע בעיני הנפגע, וגם הצהרה מפורשת של הנפגע,
26 כי הפרסום אינו מסוגל להעליבו, לא תעלה ולא תוריד (אורי שנהר, דיני לשון הרע (1997) עמ' 122-
27 123. (להלן: "שנהר")).
- 28
- 29 32. לעיתים, על מנת לקבוע את משמעותו הפשוטה או המשתמעת של פרסום בעיני האדם הסביר, נדרש
30 לתת את הדעת להקשר בו הובאו הדברים הנטענים להוות לשון הרע (ע"א (נצי') 1233/07 יעל אשל נ'
31 דני עטר (21/8/08), עמ' 12). ראו גם סעיף 3 לחוק, לפיו: "אין נפקא מינה אם לשון הרע הובעה
32 במישרין ובשלמות, או אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או
33 מנסיבות חיצוניות, או מקצתן מזה ומקצתן מזה."
- 34
- 35 33. שילוב הוראות סעיפים 1 ו-3 לחוק מלמד כי על מנת שתקום עילת תביעה בשל הוצאת לשון הרע, יש
36 להראות כי זו התייחסה "לאדם" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק. כלומר, על הנפגע להראות כי הדברים

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 מתייחסים אליו. לפיכך, ככל שמתפרסמים דברים ברבים, אך האדם הסביר לא קושר בין דברים אלו
2 לבין פרט ספציפי - אין פגיעה בשם הטוב של הפרט. דרישת הזיהוי היא מהותית. השאלה אינה האם
3 הפרסום נוקב מפורשות בשמו של אדם, אלא אם הדברים שפורסמו מיוחסים לפרט הטוען לפגיעה,
4 גם באופן משתמע מן הפרסום או כתוצאה מנסיבות חיצוניות או משילובם של הפרסום והנסיבות
5 החיצוניות (ע"א 8345/08 עופר בן נתן נ' מוחמד בכרי (27/7/11) (להלן: "בן נתן נ' בכרי").
- 6
7 34. מנגד יש לציין, כי בהתאם לסעיף 4 לחוק, לשון הרע על חבר בני אדם או על ציבור כלשהו שאינם
8 תאגיד, דינה כדין לשון הרע על תאגיד, אלא שאין בה עילה לתובענה אזרחית או לקובלנה, ולא יוגש
9 כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף זה אלא על ידי היועץ המשפטי לממשלה או בהסכמתו.
- 10
11 35. על פי הנפסק בבן נתן נ' בכרי, יתכנו מקרים בהם נראה ביחיד כמי ששמו הטוב נפגע, למרות
12 שההתייחסות הייתה לכלל הקבוצה עליה נמנה היחיד. באופן גס מדובר בשני סוגי מקרים: האחד, בו
13 הדברים נאמרים על הקבוצה אך נסיבות אמירתם או פרסומם מובילים למסקנה כי הכוונה היא לאדם
14 מסוים. השני, מקרים בהם מושא הדברים הוא הקבוצה, אך נסיבות המקרה כולן היו מביאות את
15 האדם הסביר לסבור כי הדברים שפורסמו ביחס לקבוצה מתייחסים לכל אחד מחברי הקבוצה (רע"א
16 6792/15 אלדד יניב נ' אהרון דומב (27/1/16) עמ' 8, המפנה לעניין בכרי בעמ' 596). ההכרעה בשאלה
17 האם לשון הרע כלפי קבוצה מתייחסת לכלל היחידים הנמנים עליה תעשה על פי נסיבותיו של כל
18 מקרה ומקרה. (בן נתן נ' בכרי, עמ' 605).
- 19
20 36. אשר לפרסומים במרשתת וברשתות החברתיות - נפסק זה מכבר כי גם פרסומים במרשתת ובפייסבוק
21 כפופים לאיסורי לשון הרע, בשינויים המחויבים. ראו לעניין זה: רע"א 1239/19 יואל שאול נ' חברת
22 ניידלי תקשורת בע"מ (8/1/20) עמ' 8, אשר ניתן רק לאחרונה ובמוקדו נדונה שאלת הגדרתן של
23 פעולות "שיתוף" ו"חיבוב" בפייסבוק כ"פרסום". ראו בנוסף, רע"א 1688/18 יגאל סרנה נ' בנימין
24 נתניהו (15/4/18), עמ' 4-5, אשר אף ממנו עולה כי פרסומים במרשתת ובפייסבוק כפופים לאיסורי
25 לשון הרע בשינויים המחויבים.
- 26
27 37. בנדון, בחינת השאלה אם הפרסומים הנטענים מהווים "לשון הרע" תיערך בארבעה שלבים: בשלב
28 הראשון יש לבחון האם האמירות המיוחסות לנתבעים מהוות "פרסום" כהגדרתו בחוק. בשלב השני
29 יש לבחון אם הדבר אשר פורסם מהווה "לשון הרע" כאמור בחוק, בהתאם למשמעותו בהקשר
30 אובייקטיבי. ככל שימצא כי הפרסום מהווה "לשון הרע", יש לבחון בשלב השלישי את תחולתן של
31 ההגנות השונות הנזכרות בחוק העשויות לשלול את אחריותו של המפרסם. ככל שיקבע כי מדובר
32 בלשון הרע שאינה חוסה תחת כנפי סעיפים 13-15 לחוק, יש לבחון אם על פי סעיף 4 לחוק, לשון הרע
33 מופנית כנגד ציבור או חבר בני אדם שאינו תאגיד באופן שלא ניתן להגיש תביעה אזרחית בגינה. (ראו:
34 בן נתן נ' בכרי, חוות דעתו של כבוד השופט עמית, עמ' 615). ככל שלא תוכרנה הגנות או מניעה מסוג

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

1 זה, יהא צורך לעבור לשלב הרביעי ולבחון את הסעד המתאים בנסיבות העניין (ע"א 6903/12
2 Canwest Global Communications Corp נ' אלי עזור (22/7/15), עמ' 15, סעיף 19).

ומן הכלל אל הפרט פרסומיו של הנתבע 1

6 .38 יישום המבחנים האמורים, ביחס לפרסום הראשון והפרסום השני של הנתבע 1 מעלה, כי מדובר
7 בלשון הרע.
8

9 .39 הפרסום הראשון כולל אמירות, לפיהן לכאורה לטענת מרשו של הנתבע 1 קיימת מעילה בכספי ציבור
10 בסך של 35 מיליון ₪; כי המועצה מהווה לכאורה "פרויקט פרטי" של התובע 2 ומספר אנשים מחבריו;
11 הצעות שוחד לכאורה הקשורות לאחד מעורכי הדין. הדברים אף הוצגו כעובדות הנתמכות במסמכים,
12 במובחן מהבעת דעה. להמחשה, צוין בגדר הפרסום הראשון "...האמת לאחר שעיינתי במסמכים
13 נתגלו גניבת כספים במיליוני שקלים ע"י מועצה זו "כולם כמובן לא מחריג מהם אף אחד" והיותו
14 חשוב מנושאים אלו, הוא תיק הרווחה אשר יישאר שמור אם העניינים יקרו בטבעיות, אך אם יתברר
15 כי המועצה והמשתייכים לה ינסו לשחק בתיק הרווחה, אז תיק זה ייפתח ובעל העניין מבין אותי,
16 ההקלטות הקשורות לאחד מעורכי הדין של המועצה כשהוא מציע שוחד, תוגש יחד עם עשרות
17 תמונות ב הגושרים...".
18

19 .40 הפרסום השני מיום 23/1/16 כלל בין היתר כינויים כ"אונסי כספים ציבוריים" כדלקמן: "...אנו
20 אומרים שעל אונסי הכספים הציבוריים להחזירם, שימכרו את הנכסים ואת האדמות ואת הבניינים
21 שקנו אותם מהדם של תושבי מג'דל שמש, מהעתיד של ילדינו ובזעה של הגברים שלנו...".
22

23 .41 פרסום אמירות בעלות גוון פלילי בדבר "מעילה" בהיקף נרחב; "אונס כספי ציבור", כמו גם הקשר
24 הדברים המרמז על עשיית מעשים חמורים כ"קניית נכסים מדם התושבים" - מהוות לשון הרע, העלול
25 להשפיל את התובעים, לעשותם מטרה לשנאה, לבזו או ללעג וכן לפגוע במשרתם הציבורית. ראו: ע"א
26 (חי) 20665-02-19 חיים צורי נ' שגיאל קרשובר (16/6/19), עמ' 6:
27

28 "דברי חכמים בנחת נשמעים" [קהלת, ט' פסוק יז]; דברי ביקורת
29 הנאמרים בלשון בוטה ומשתלחת, הכוללת השמצות והטלת רפש, אינם
30 ביקורת. חופש הביטוי וחופש הביקורת, אינם חופש השיסוי, הביזוי
31 וההשמצה. אמירות פוגעניות, פוגעות ומעליבות, מדרדרות את השיח
32 הציבורי ו"מרעילות" את החברה, עד שבסופו של דבר מידרדר השיח
33 הציבורי ומתערערים יסודותיה החברתיים והערכיים של המדינה.
34 ההגנה על שמו הטוב של אדם ועל האופן בו מושמעת ביקורת - כל
35 ביקורת, איננה משרתת, אפוא, רק את עניינו הפרטי של האדם (או
36 הגוף) כלפיו מושמעת הביקורת, אלא את החברה כולה."
37
38

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 2 אשר לזהות הנפגעים משני הפרסומים לעיל, מקובל עלי כי הפרסום השני מתייחס לתובעים 1 ו- 2
2 (ראה סעיפים 15-16 לסיכומי התובעים על כותרתם). עם זאת, התלבטתי בשאלה אם מהקשר הדברים
3 והנסיבות האופפות את הפרסום הראשון, עולה כי הוא מתייחס לתובעים כולם או שמא אף הוא
4 לתובעים 1 – 2 בלבד.
- 5
6 43. ראשית אציין, כי על פי הפסיקה, ניתן לפצות תאגיד בשל לשון הרע נגדו ללא הוכחת נזק, בגדרי סעיף
7 7א לחוק (רע"א 2015/15 פלבסקי נ' חברת מקור הפורמייקה בע"מ (4/8/16)). כן נפסק, כי פרסום
8 העוסק בתאגיד עשוי לכלול, במפורש או במשתמע, גם לשון הרע על ממלאי תפקידים באותו תאגיד.
9 פרסום שכזה יקנה לממלאי התפקידים עילת תביעה בשמם הם, בין אם הפרסום מקנה לתאגיד עילת
10 תביעה ובין אם לאו (ראו שנהר, עמ' 127).
- 11
12 44. לאחר שקילה, ואף בשים לב לעדות הנתבע 1 בפני, באתי לכלל מסקנה, כי במאזן ההסתברויות הנדרש,
13 הוכח כי הפרסום הראשון מתייחס לתובעים כולם. הדברים אמורים במיוחד בהתייחס לעולה מן
14 הפרסום כי: **"נתגלו גניבת כספים במיליוני שקלים ע"י מועצה זו "כולם כמובן לא מחריג מהם אף
15 אחד" וכן בראי עדותו של הנתבע 1 בעמ' 23 לפרוטוקול, שורות 19-21, כדלקמן:**
16
17 **"ש. כתבת שלאחר שעינת במסמכים נוכחת שיש מעילת כספים במיליוני שקלים ושאתה**
18 **לא מחריג אף אחד מהם. למה הכוונה."**
19 ת. לחברי המועצה, גזבר, מהנדס, ראש הספורט ומבקר הפנים של המועצה."
20
21 45. בהמשך עדותו, הנתבע 1 חזר על תשובתו לפיה האמירות התייחסו לחברי המועצה, לגזבר, למהנדס,
22 למזכיר ולראש המועצה (עמ' 23 לפרוטוקול, שורות 22-23).
- 23
24 46. לא נעלם מעיני כי במסגרת האיזונים הקיימים בחוק ובפסיקה, היקף ההגנה הניתן לרשות ציבורית
25 ולנושאי משרה ציבורית יושפע ממעמדם, מתפקידם ומחשיבותו של חופש הביטוי בספירה הציבורית.
26 אלא שנוכח חומרת הביטויים הכלולים בפרסום, אין בכך כדי לשנות ממסקנתי כי מדובר בלשון הרע
27 (השווה רע"א 546/09 לוח שלוש פלוס בע"מ נ' עיריית רחובות (19/5/09)). לעובדה כי מדובר ברשות
28 ציבורית ונושאי משרה ציבורית יינתן ביטוי בהמשך.
- 29
30 47. לנוכח האמור, אני קובעת כי הפרסום הראשון שנעשה על ידי הנתבע 1 – מהווה לשון הרע ביחס לכל
31 התובעים, וכי הפרסום השני מהווה לשון הרע ביחס לתובעים 1 ו-2 בלבד.
- 32
33 **פרסומיו של הנתבע 2**
34 **שיתוף הפרסום הראשון**
- 35
36 48. בפתח הדברים תידון שאלת אחריותו של הנתבע 2 לשיתוף הפרסום הראשון והוספת תגובה מטעמו.
37

בית משפט השלום בצפת

ת"א 16-01-58844 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 49. כפי שהובא לעיל, לאחרונה ניתנה הלכת **יואל שאול**, במרכזה נדונה, בין היתר, השאלה האם **שיתוף**
2 פוסט בפייסבוק עולה כדי "פרסום" לעניין חוק איסור לשון הרע. בעמ' 20 לפסק הדין נפסק לעניין זה
3 כדלקמן:
- 4
5 "פעולת השיתוף יוצרת מעין "עותק" של הפרסום העוולתי אשר יוצג
6 לחבריו או עוקביו של המשתף ברשת החברתית. מדובר אפוא בפעולה
7 של חזרה על פרסום מסוים החושפת אותו למשתמשים נוספים – בדרך
8 כלל, מי שמצוי ברשימת החברים או העוקבים של המשתף, שאולי לא
9 נחשפו לפרסום המקורי. באופן כללי ניתן לומר כי פעולה של שיתוף
10 עשויה להקנות לפרסום מסוים תפוצה נרחבת ותהודה רבה (ובכך
11 לתרום להפיכתו ל"ויראלי"), מעבר למה שהיה מקבל לולא שותף. כך
12 למשל ייתכן כי מפרסם של פוסט מסוים שיש בו משום לשון הרע אינו
13 בעל חברים או עוקבים רבים, וכך הפרסום המקורי אינו צפוי להיחשף
14 בתפוצה רחבה, אולם כאשר משתמש אחר בעל עוקבים רבים משתף
15 אותו הוא מגדיל את תפוצתו בהרבה באופן שמעצים את הפגיעה בשם
16 הטוב של הנפגע, או לכל הפחות פוגע באותה מידה. יוזכר בהקשר זה
17 גם כי ברירת המחזל בחוק איסור לשון הרע היא הטלת אחריות
18 לפרסום גם על מדפיס, מוכר ומפיץ של לשון הרע שפורסמה בדפוס,
19 ככל שהם ידעו או היה עליהם לדעת שהפרסום מכיל לשון הרע..."
- 20
- 21 50. מכאן שגם שיתוף בפייסבוק יכול להוות פרסום כהגדרתו בחוק, על כל המשתמע מכך (הלכת **יואל**
22 **שאול**, עמ' 21). על אף האמור נפסק, כי בין היתר בראי סעיף 19 לחוק, הפצה משנית של פרסום העולה
23 כדי לשון הרע עשויה לזכות להקלה מסוימת, שכן מדובר בחזרה על דבר שכבר נאמר, כשהנחת המוצא
24 היא שהפגיעה הנוספת שפרסומים אלו מוסיפים על הפגיעה שגרם הפרסום המקורי, היא קטנה באופן
25 יחסי, ולפיכך מצדיקה סנקציה מופחתת (**שם**, עמ' 20).
- 26
- 27 51. במקרה דנן, הנתבע 2 שיתף את הפרסום הראשון והוסיף לו תגובה מטעמו בה, בין היתר, הוקיר תודה
28 לנתבע 1. בראי קביעותי דלעיל, ביחס לפרסום הראשון, אני סבורה כי יש להכיר באחריותו של הנתבע
29 2 ל**שיתוף** הכולל אמירות בוטות והמייחס לתובעים מעשים חמורים, כמעילה במיליוני שקלים. הקשר
30 הדברים כפי שהוא משתמע מתגובת הנתבע 2 שהוספה לשיתוף, תומך אף הוא בהכרה באחריות
31 הנתבע 2 לשיתוף הפרסום הראשון (ראו אף עדות הנתבע 2 בעמ' 29 לפרוטוקול, שורות 22-28; בעמ'
32 30 לפרוטוקול, שורות 10-5).
- 33
- 34 52. היקף החשיפה בשל השיתוף, העולה מעדות הנתבע 2 בעמ' 31 לפרוטוקול, שורות 34-35 לפיו, כשהיה
35 עיתונאי, דהיינו במועד השיתוף נושא התובענה, היו לו כ- 12,000 - 13,000 חברים בפייסבוק וכי כיום
36 יש לו 500, תומך אף הוא במסקנתי.
- 37
- 38 53. כמו כן, נתתי דעתי לעדות התובע 2, לפיה הוגשו שתי תביעות בלבד נגד תושבי הכפר בגין לשון הרע,
39 נגד כחמישה אנשים (עמ' 12 לפרוטוקול, שורות 17-13), לאורה, טענת הנתבעים לניסיון "השתקה"
40 לכאורה מצד התובעים באמצעות הגשת התביעה - לא הוכחה. בנוסף אפנה לעדותו של התובע 2 לעניין
41 איומים לכאורה של הנתבע 2 עליו ועל משפחתו (**שם**, שורות 20-19).

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

1 54. בראי כל האמור לעיל, אני קובעת כי הנתבע 2 אחראי אף הוא לפרסום לשון הרע בגין שיתוף הפרסום
2 הראשון, ביחס לכל התובעים.

הפרסום השלישי

3
4
5
6 55. עסקינן בתגובה של הנתבע 2 לפרסום של התובע 2 במסגרתו הביע השני תודתו לשר הפנים על דאגתו
7 בשל סופת שלגים ביישוב.

8
9 56. בחינת תוכן התגובה מעלה כי מדובר בלשון הרע. אני סבורה כי התבטאויות כ"..." **מספיק שקר**
10 **וצביעות כלפי האנשים**", **"הגעלת אותנו"**, **"תתבייש לד"** ו"התביישנו במקומך", כמו גם הקשר
11 הדברים המייחס לתובע 2 מידה של אי יושר - מהווים פרסום העלול להשפיל את התובע 2 או לעשותו
12 מטרה לשנאה, לבוז או ללעג והם עולים כדי לשון הרע. לפיכך, אני קובעת כי גם הפרסום השלישי
13 מהווה פרסום לשון הרע של הנתבע 2 ביחס לתובע 2.

סיכום ביניים

14
15
16
17 57. לסיכום, אני קובעת, כי הפרסום הראשון המקורי על ידי הנתבע 1 וכן שיתופו על ידי הנתבע 2, מהווים
18 לשון הרע מצד הנתבעים, ביחס לתובעים כולם. הפרסום השני, מהווה לשון הרע של הנתבע 1 ביחס
19 לתובעים 1 ו-2. הפרסום השלישי מהווה לשון הרע מצד הנתבע 2 ביחס לתובע 2 בלבד.

20
21 58. לאחר שקבעתי כי הביטויים מהווים לשון הרע, יש להמשיך ולבחון אם מדובר בפרסומים מותרים
22 ואם עומדות לנתבעים ההגנות הקבועות בחוק (ע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי (4/8/08),
23 עמ' 13 (להלן: **"עניין נולדמן"**)).

פרסומים מותרים והגנות

24
25
26
27 59. לטענת הנתבעים, הפרסום הראשון נוגע להליך משפטי, הוא העתירה לבג"ץ, ולכן הוא מותר. טענה זו
28 אין לקבל.

29
30 60. אמנם לפי סעיף 13(5) לחוק, פרסום על ידי בעל דין או בא כוחו שנעשה תוך כדי דיון הוא מותר (ראו
31 גם סעיף 13(7) לחוק, לגבי דין וחשבון נכון והוגן על מה שנאמר או אירע כאמור). אלא שבנדון,
32 הנתבעים אשרו בעדותם כי הפרסום ותוכנו אינם נכללים בעתירה. הנתבע 1 נשאל בחקירתו:

33
34 **"ש. איפה בעתירה שהגשת, אתה מזכיר גניבת 35 מיליון ₪. בגוף העתירה, לא בפרסום שלך.**
35 **ת. ראשית לא אמרתי גניבת 35 מיליון, אמרתי בזבוז כספי ציבור. בחקירה הנגדית כמו עכשיו**
36 **התרגום לא מתאים למקור בזבוז כספי ציבור כתוב ולא כגניבה.**
37 **ש. אני מקריא "עזראן".**

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמס ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 ת. עדראן זה בזבוז.
2 ש. הכוונה למעילה.
3 ת. הכוונה לבזבוז כספי ציבור.
4 ש. איפה זה כתוב בעתירה.
5 ת. לא רשום.
6 ש. אמרת שיש לך קלטות של עו"ד שמציג שוחד, איפה זה.
7 ת. מה אכפת לך, זה לא רלוונטי. יש לי קלטות.
8 ש. אבל זה מופיע בפרסום שיש לך עו"ד שמציע שוחד בגושרים.
9 ת. יש לי.
10 ש. זה לא נמצא בעתירה.
11 ת. לא." (ההדגשות אינן במקור; עמ' 23 לפרוטוקול, שורות 15-2)

- 12
13 61. ראו בנוסף עמ' 25 לפרוטוקול, שורות 9-10: "... הפרטים המדויקים לא היו חלק מהעתירה, אבל
14 בגדול היו מסמכים שונים בידי." בשים לב לאמור, הרי שטענת הנתבעים כי הפרסום נוגע להליך
15 משפטי – אינה יכולה לעמוד (השוו ע"א 7517/17 רון גואטה נ' הלל מיטלפונקט (11/11/18) עמ' 5).
16
17 62. נוסף על כך, מן החומר שהוגש עולה כי עתירת הנתבעים במסגרת בג"ץ 8326/15 - נדחתה על הסף,
18 בעיקר בשל אי מיצוי הליכים. למעלה מן הצורך צוין בגדרי ההחלטה כי טענות העותר שם כלפי
19 המועצה הן כלליות נטענו בעלמא ללא הנחת תשתית עובדתית מספקת וכי אף מטעם זה דין העתירה
20 להידחות (ראו החלטה בבג"ץ 8326/15 מיום 14/6/16 - נספח B לתצהיר עדות ראשית התובע 2).
21
22 63. המפורט לעיל, משליך אף על טענות הנתבעים להגנת אמת בפרסום והגנת תום הלב, כפי שיפורט להלן.

אמת הפרסום

- 23
24
25
26 64. לטענת הנתבעים, הפרסום נעשה בתום לב ונגע לעובדות שיש בהן אמת ועניין ציבורי לשם החלפת
27 מועצה "מושחתת" לכאורה ביישוב. עוד לטענתם, עת מדובר בגוף ציבורי, מותר לבקרו ולהביע דעה
28 לגביו.
29
30 65. בהתאם לסעיף 14 לחוק, במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע, תהא זאת הגנה טובה שהדבר
31 שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי. "הגנה זו משקפת את נכונות המחוקק להתיר פרסומים
32 עובדתיים שיש בהם משום פגיעה בשם הטוב ואף בכבודו של מושא הפרסום, מקום שמתקיימים
33 שני תנאים: (1) מדובר ב"אמת"; (2) מדובר במידע שיש בו עניין לציבור. היסוד הראשון הוא עובדתי
34 בעיקרו, והוא נוגע להשוואה בין הפרסום לבין המציאות העובדתית. היסוד השני עוסק בשאלה האם
35 קיימים לפרסום יתרונות חברתיים המצדיקים אותו, למרות לשון הרע שבו. שאלה זו היא ערכית

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 בעיקרה (שנהר, עמ' 215). " (ע"א 844/12 דניאל מולקנדוב נ' שרה פרוש (22/2/17), עמ' 12). נטל
2 ההוכחה להוכחת אמיתות הפרסום, רובץ על המפרסם (נודלמן, עמ' 17).
3
4 66. הגנת אמת הפרסום עשויה לעורר מורכבויות שונות בהקשר של שיתוף בפייסבוק. ראו הלכת יואל
5 שאול, עמ' 26: "כידוע, הפסיקה עמדה על כך שהאמת שביחס אליה נבחנת אמיתות הפרסום
6 במסגרת סעיף 14 היא אמת אחת, ואם בדיעבד מתברר כי העובדות שפורסמו אינן משקפות את
7 המציאות כפי שהייתה בעת הפרסום, הרי שלא תעמוד למפרסם הגנה זו (וזאת, להבדיל מהגישה
8 של "אמת לשעתה". ראו: עניין דנ"א דיין). זוהי נקודת המוצא לדיון בהגנה זו (כאמור, להבדיל
9 מהגנת תום הלב). אכן, כפי שציין היועץ, דרישה קפדנית לקיים בחינה מקיפה לגבי כל תוכן אותו
10 בוחר משתמש לשתף כתנאי לתחולת ההגנה אינה בהכרח מותאמת לאופן הפעולה ברשתות
11 החברתיות, שבהן שיתוף של כתבות עיתונאיות, למשל, נעשה כעניין שבשגרה. סוגיה זו, שהצדדים
12 לא טענו בעניינה, עוד תצטרך להיבחן בנסיבות המתאימות לכך. " (עניין יואל שאול, עמ' 26).
13
14 67. כמו כן כאמור, הפסיקה הכירה בכך שבפרסומים הנוגעים ל"דמויות ציבוריות" עשוי להיות "עניין
15 ציבורי" מיוחד. על אף שפרסומים נכונים על אנשי ציבור יהיו בדרך כלל מוגנים, ברי כי לא בכל
16 פרסום על אנשי ציבור קיים "עניין ציבורי" וכי פרסום בעל אופי רכילותי מובהק עשוי שלא להיות
17 מוגן (שנהר, עמ' 74).
18
19 68. בנדון, הנתבעים לא הרימו את הנטל להוכחת טענתם להגנת אמת הפרסום.
20
21 69. עת הנתבע 1 התבקש להסביר בעדותו היכן בנ/2 (דוח ביקורת מפורט לשנת הכספים 2013, משרד
22 הפנים) רשומים 35 מיליון ₪, הוא הצביע על השורה האחרונה בדו"ח בה מופיע לכאורה גירעון של 3.5
23 מיליון ₪ (עמ' 27, שורות 11-12).
24
25 70. אמנם בגדרי הדוח צוין כי הממצאים מצביעים על חריגה מהנחיות המחייבות את הרשות המקומית
26 (ראו ממצאי ביקורת עיקריים, עמ' 7 לדוח), אך בין זאת ובין מעילה במיליוני שקלים המרחק הוא רב.
27
28 71. מעדות הנתבע 1 עלה עוד, כי הגיע למסקנה בדבר מעילה בסך של 35 מיליון ₪ עקב שיחה אקראית עם
29 רואה חשבון מצפת. לכשנשאל הנתבע 1 אם יש לו מסמך להציג לעניין 35 מיליון ₪, הוא השיב בברור:
30 "לא" (ראו בהרחבה עדותו בעמ' 27 לפרוטוקול, שורות 12-24). הנתבע 1 נשאל עוד, אם יש לו עוד
31 מסמכים התומכים בטענותיו, והשיב אף לכך בשלילה (עמ' 27, שורות 32-34).
32
33 72. ניסיונם של הנתבעים להסתמך על הביקורת הכלולה בדוח או על מסמכים מאוחרים לפרסום, אינו
34 יכול להועיל להם. נפסק כי "אי סדרים, ניהול לא נכון או הפסדים כספיים, הראויים לביקורת, אינם
35 גניבה חמורה ואינם מרמה" (עניין חיים צורי, עמ' 16). הדברים אמורים ביתר שאת לגבי ביטויים
36 בוטים שכללו הפרסומים האחרים כ"אונסי הכסף הציבורי".
37

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 .73. ראו גם הסברי גזבר המועצה בעמ' 17, שורות 29-32 :
- 2
- 3 **"...כל הנתונים קיבלו ביטוי בדוחות מבוקרים שנערכים על ידי רואה חשבון חיצוניים מטעם**
- 4 **משרד הפנים הגיעו לגופי ביקורת ועל סמך זה נחתם הסכם. כנגד המועצה לא עלתה טענה**
- 5 **של מעילה מצד הגופים המבוקרים. בדוח ביקורת מפורט משנת 2015 כתוב שאין ממצאים."**
- 6 (ראו בנוסף, עדותו של התובע 2, עמ' 10-11 לפרוטוקול).
- 7
- 8 .74. לגבי הפרסום השני, הנתבע 1 נשאל מי הם "אוניסי הכסף הציבורי", והשיב **"אותם מושחתים במועצה.**
- 9 **זה גוף ממשלתי בו עשרות תפקידים לא יודע איך וכמה"**. כשנשאל אם יש בידו מסמכים, השיב כי
- 10 היו בעבר, לפני כעשור (ראו עמ' 27 לפרוטוקול, שורות 25-35; עמ' 28 שורות 1-4).
- 11
- 12 .75. שעה שהמסמכים הנתענים לא הונחו בפני בית המשפט ובראי ההלכה הידועה בדבר הימנעות מהבאת
- 13 ראייה – הרי שהטענות בדבר אמת הפרסום נותרו משוללות בסיס.
- 14
- 15 .76. יוער בהתייחס לפרסום השני, כי אני ערה לעדות התובע 2, ממנה עלה כי בשל תובענה ייצוגית שהוגשה
- 16 נגד המועצה, המועצה נענתה לתביעה והורידה את מחירי החשמל לתעריף זהה לתעריף במדינת
- 17 ישראל (עמ' 12 לפרוטוקול, שורות 1-2). ברם, בראי ההסבר שהובא בהמשך בשורות 4-7, והעולה
- 18 מעדות גזבר המועצה בעמ' 16 לפרוטוקול, שורות 21-28, ובעמ' 17 לפרוטוקול, שורות 6-22, בין היתר
- 19 בהתייחס למוצגים נ/2 ו-5/5 - לא מצאתי שיש בכך כדי לשנות ממסקנתי.
- 20
- 21 .77. הדברים אמורים גם בהתייחס לפרסום השלישי. הנתבע 2 נשאל בעדותו איך הוא יודע שהשר לא
- 22 התקשר לתובע 2, והשיב בעלמא "סתם חשבתי על זה" (עמ' 29 לפרוטוקול, שורות 8-9). והדברים
- 23 מדברים בעד עצמם. אפנה גם לעדות הנתבע 1 בעמ' 23 לפרוטוקול, שורות 31-32, ובעמ' 24 לפרוטוקול,
- 24 שורות 14-19 להמחשת רוח הדברים.
- 25
- 26 .78. לנוכח כל האמור לעיל, דין טענות הנתבעים לאמת ביחס לכל הפרסומים – להידחות.
- 27
- 28 .79. אשר להגנת תום הלב המעוגנת בסעיף 15 לחוק, על סעיפי המשנה שבו - הרי שעל פי הנפקס, זו אינה
- 29 עומדת בפני עצמה, אלא שעל הפרסום להיעשות בנוסף באחת הנסיבות המנויות בסעיף זה. סעיף 15
- 30 לחוק מרכז בנסיבותיו השונות שתי הגנות מסורתיות מהמשפט המקובל – הגנה על הבעת דעה הוגנת
- 31 והגנה הנוגעת למקרים שבהם קיים אינטרס או חובה בעשיית הפרסום (הלכת **יואל שאול**, עמ' 25).
- 32 נפסק עוד, כי מהותו של מושג תום הלב בהגנת תום הלב בחוק איסור לשון הרע אינה בהכרח תואמת
- 33 בתכניה את משמעותו של מושג זה בהקשרים אחרים של המשפט. הגנת תום הלב בדיני איסור לשון
- 34 הרע עניינה דרך התנהגות ומצב נפשי מסוים של המפרסם, אשר בנסיבות מסוימות, בהצטרף לפרסום
- 35 לשון הרע, יצדיקו מתן פטור למפרסם מאחריות (**נודלמן**, עמ' 19).
- 36

בית משפט השלום בצפת

ת"א 16-01-58844 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1 .80 סעיף 16 לחוק מעגן חזקות בדבר קיומו או אי קיומו של תום לב בפרסום, כדלקמן:
2
- 3 "16(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף
4 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום
5 בתום לב.
6 (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים
7 בפרסום אחת מאלה:
8 (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;
9 (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח
10 אם אמת הוא אם לא;
11 (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים
12 המוגנים על-ידי סעיף 15."
13
- 14 .81 ראשית יצוין, כי מעדות הנתבעים לפני עלה בברור כי לא נקטו לפני הפרסום אמצעים סבירים על מנת
15 להיווכח אם הפרסומים הם אמת אם לאו, דבר המקים חזקה לחובתם, בדבר עשיית הפרסום שלא
16 בתום לב. ראו: עדות הנתבע 1 בעמ' 22 לפרוטוקול, שורות 17-28, לפיו לכאורה פנה למועצה בכתב,
17 אך הפנייה לא צורפה; עמ' 26 לפרוטוקול, שורות 23 לעניין אי צירוף דוחות לשנים 2014-2015 ולעניין
18 השיחה הנטענת עם הגזבר; עמ' 24 לפרוטוקול, שורות 5-2; וכן עדות הנתבע 2 בעמ' 31 לפרוטוקול,
19 שורות 10-15 עת נשאל הנתבע 2 אם פנה למועצה לבקש את תגובתה והשיב בשלילה, או כי פנה דרך
20 חברים משותפים, לכאורה, שאף הם לא הובאו לעדות מטעמו.
21
- 22 .82 אשר לטענת הנתבעים להגנת תם הלב מכוח סעיף 15(2) לחוק, לפיה לכאורה היחסים שבינם לבין
23 התובעים שאליהם הופנה הפרסום הטילו עליהם חובה חוקית, מוסרית או חברתית לפרסם את
24 הדברים - הרי שלא מצאתי בה ממש.
25
- 26 .83 סגנונם המשתלח של הביטויים הכלולים בפרסומים חורג לטעמי מתחום הסביר בנסיבות ואינו עולה
27 בקנה אחד עם "חובה" לפרסם את הדברים או עם טענה לעשייתם בתום לב. נפסק, כי "...גם אופיו
28 וצורתו של הפרסום עצמו עשויים ללמד על תום ליבו של המפרסם. כך למשל, פרסום שייקבע כי
29 הוא זהיר ומתון עשוי ללמד על קיומו של תום לב (ראו, שנהר, בעמ' 264 וההפניות שם), בעוד
30 שבנסיבות מסוימות, שימוש בלשון משתלחת וחריפה עשוי ללמד על היעדרו". (ראו דנ"א 2121/12
31 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך (18/9/14) עמ' 42).
- 32
- 33 .84 הדברים אמורים גם בהינתן שפרסום החורג מתפוצת הנמענים שכלפיהם קמה החובה, לא יוכל לזכות
34 להגנה לפי סעיף 15(2) לחוק (ראו דנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך (18/9/14) עמ' 30;
35 שנהר, בעמ' 265-266); ראו סעיף 16(ב)(3) לחוק לפיו, ייחשב המפרסם כמי שפעל בחוסר תום לב אם
36 הוא התכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי
37 סעיף 15 (דנ"א 2121/12 דיין הנ"ל, עמ' 42); משלא ננקטו אמצעים סבירים להיווכח אם הפרסום הוא
38 אמת אם לאו כעולה מעדות הנתבעים בפני.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

- 1
2 85. הדברים אמורים אף בראי ההליכים המשפטיים שנקטו על ידי הנתבעים, ללא קשר לפרסום, אשר
3 אף לשיטתם הביאו לבסוף לפירוק המועצה ולקיום בחירות ביישוב. כאן המקום לציין כי בבחירות
4 אלה, נבחר שוב התובע 2 לתפקיד יו"ר המועצה (ראו עדות התובע 2, עמ' 8 לפרוטוקול, שורות 29-30 ;
5 עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 9-11).
- 6
7 86. אשר לטענת הנתבעים להגנת תם הלב מכוח סעיף 15(4) לחוק, לפיה הפרסום היה הבעת דעה על
8 התנהגות הנפגע בתפקידו בשירות ציבורי - מצאתי שאף דינה להידחות. השאלה מתי אמירה היא
9 תיאור עובדתי ומתי היא הבעת דעה אינה פשוטה, והיא סוגיה עובדתית-משפטית מעורבת ומורכבת
10 (נודלמן, עמ' 23).
- 11
12 87. עיון בשלושת הפרסומים מעלה כי הביטויים הכלולים בהם לא הוצגו כהבעת דעה, אלא יותר כעובדות,
13 ובפרסום הראשון לכאורה אף כעובדות העולות ממסמכים. לפיכך, לא התרשמתי כי מדובר בהבעת
14 דעה על התנהגות התובעים או מי מהם בתפקידם, אלא בהטחת האשמות כמעילה ומעשים חמורים,
15 שלא נמצא להם יסוד בחומר שלפני. לעניין זה יפים הדברים שנפסקו על ידי כבוד הנשיא, השופט ד"ר
16 אברהם אברהם ב- ע"א 36021-10-16 אסולין ואח' נ' אלחזד אתי אסולין נ' ליאור אלחזד (23/2/17),
17 עמ' 8 :
- 18
19 **"מכאן אנו באים לטענה בדבר הגנת תום הלב שטענו לה המערערים, טענה הנסמכת על**
20 **סעיף 15(4) לחוק, ולפיה הפרסום מותר אם:**
21 **"... היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי**
22 **או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו**
23 **באותה התנהגות".**
24 **השופטת קמא הנכבדה נדרשה לטענה זו, ומסקנתה וטעמיה מקובלים עליי כולם.**
25 **בקליפת אגוז אומר, כי לא הבעת דיעה היתה כאן, כי אם השתלחות במשיב, תוך הטחת**
26 **עלבונות המלווים בקביעתן של עובדות שלא הוכחו. בתוכן מצינו את הטענות כאילו המשיב**
27 **נוהג בברוטליות, הוגשו נגדו תלונות לרוב בעבר (דבר שלא הוכח במשפט, חרף טענתם של**
28 **המערערים בערעורם), היותו אדם נאלח ועוד כיוצא באלה עלבונות וקביעות עובדות, שבינן**
29 **לבין הבעת דיעה אין ולא כלום. יתרה מכך, מתוך ציון שמם של השוטרים בפרסומים**
30 **הללו, בהתרסה ובמפגיע, עולה בבירור רצונם של המערערים לבייש את השוטרים**
31 **(Shaming), על מנת לפגוע בהם ובעבודתם כשוטרים, תוך קריאה של המערערים**
32 **"לשתף", על מנת שימשיכו קוראי דברי השטנה ימשיכו לפרסם את הדברים, וההזמנה**
33 **גם נענתה על ידי הקוראים. פסק הדין של בית משפט השלום איננו מהווה "סתירת פיו"**
34 **של מי שמבקש להביע דיעה לגיטימית, כפי שטוענים המערערים, כי אם סתירת פיו של**
35 **מי שבדבריו מבקש להכפיש, לבזות ולהשפיל את זולתו, על מנת לפגוע בו." (ההדגשות אינן**
36 **במקור)**
- 37
38
39 88. לפיכך, טענות הנתבעים להגנות העומדות להם מכוח החוק – להידחות.
- 40
41 89. יודגש עוד, כי דרישות המועצה ונציגה לפרסום התנצלות בגין הפרסום והסרת הפרסומים לא זכו
42 להתייחסות (ראו סעיפים 15-13 לתצהיר עדות ראשית התובע 2).

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

הפיצוי

1
2
3 .90 התובעים עותרים לפיצוי ללא הוכחת נזק מכוח סעיף 7(א)(ג) לחוק. על פי הפסיקה, בקביעת שיעור
4 הפיצוי יובאו בחשבון, בין היתר, אופייה של הפגיעה ונסיבותיה; מעמדם של הפוגע והנפגע; חומרת
5 הפגיעה; תפוצת הפרסום, התנהגות הפוגע, התנהגות הניזוק ומעמדו קודם לפרסום (נודלמן, עמ' 32-
6 33). יוזכר, כי שאלת מעמדם המיוחד של אנשי ציבור רלבנטית אף היא לסוגיית הפיצויים הנפסקים
7 בגין פרסום לשון הרע. זאת, כשמחד גיסא המעמד הציבורי כרוך מטבעו בחשיפה ציבורית ובגילוי
8 נכונות לביקורת ונגישות לאמצעי תקשורת, ומאידך גיסא, הפגיעה בשמו הטוב של איש ציבור עלולה
9 להיות פגיעה קשה יותר עת עסקינן באיש ציבור (רע"א 5022/13 הרב אמנון יצחק נ' דנון תקשורת
10 בע"מ (8/9/13) עמ' 9).

11
12 .91 בנדון, בהינתן שמדובר באנשי ציבור; משביחס לחלק מן התובעים שמם לא אוזכר בפרסומים באופן
13 מפורש; ובשים לב שלכל אחד מן הנתבעים מיוחסים פרסומים בודדים כשעסקינן בפרסום ברשתות
14 חברתיות; אני סבורה כי פסיקת פיצויים בסכום הנתבע עשויה להוות אפקט מצנן של השיח הציבורי,
15 מעבר לנדרש. הדברים נכונים ביתר שאת לעניין התובעת 1, היא המועצה.

16
17 .92 כמו כן, בהתייחס לשיתוף הפרסום הראשון על ידי הנתבע 2, כאמור לעיל, על אף שפרסום חוזר (או
18 שיתוף) של לשון הרע אינו מוגן כשלעצמו, בראי הקבוע בסעיף 19(1) לחוק, בבואו לפסוק את שיעור
19 הפיצוי יתחשב בית המשפט בכך שלשון הרע לא הייתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר.

סוף דבר

20
21
22
23 .93 אשר על כן, דין התביעה - להתקבל.

24
25 .94 הנתבע 1 ישלם לכל אחד מן התובעים 1-5, פיצוי בסך של 4,000 ₪ בגין הפרסום הראשון (סך כל הפיצוי
26 יחדיו בגין הפרסום הראשון - 20,000 ₪).

27
28 בנוסף, הנתבע 1 ישלם לכל אחד מן התובעים 1 ו-2, פיצוי בסך של 4,000 ₪ בגין הפרסום השני (סך
29 כל הפיצוי יחדיו בגין הפרסום השני - 8,000 ₪).

30
31 **בסך הכול, הנתבע 1 ישלם לכל אחד מן התובעים 1-2 פיצוי בסך של 8,000 ₪; ולכל אחד מן התובעים**
32 **3-5 פיצוי סך של 4,000 ₪, וזאת תוך 30 ימים מהיום.**

33
34 .95 הנתבע 2 ישלם לכל אחד מן התובעים 1-5, פיצוי בסך של 2,000 ₪ בגין שיתוף הפרסום הראשון (סך
35 כל הפיצוי יחדיו בגין שיתוף הפרסום הראשון - 10,000 ₪).

36
37 בנוסף, הנתבע 2 ישלם לתובע 2 פיצוי בסך של 2,000 ₪ בגין הפרסום השלישי.

בית משפט השלום בצפת

ת"א 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש ואח' נ' ג'והרי ואח'

1

2 בסך הכול הנתבע 2 ישלם לכל אחד מן התובעים 1,3,4,5 פיצוי בסך של 2,000 ₪; ולתובע 2 סך של

3

4,000 ₪, וזאת תוך 30 ימים מהיום.

4

5 .96. כמו כן, ישלמו הנתבעים, יחד ולחוד, לתובעים, יחד ולחוד, הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בסך כולל

6

של 10,000 ₪ שישולמו אף הם תוך 30 ימים מהיום.

7

8 .97. לא ישולמו הסכומים לעיל במועד, יתווספו להם הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד התשלום המלא

9

בפועל.

10

11 .98. הנתבעים יפעלו לאלתר להסרת הפרסומים מדף הפייסבוק. בשים לב לחלוף הזמן ממועד הפרסומים,

12

לא ראיתי לנכון להיעתר לסעד הנתבע שעניינו פרסום הודעת תיקון.

13

14

15

16

17

ניתן היום, ד' שבט תש"פ, 30 ינואר 2020, בהעדר הצדדים.

18

מיכל ברלינר לוי

מיכל ברלינר לוי, שופטת

19

20

21

22